PATVIRTINTA
Druskininkų Mikalojaus Konstantino
Čiurlionio meno mokyklos direktoriaus
2026 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. V1-124

DRUSKININKŲ MIKALOJAUS KONSTANTINO ČIURLIONIO MENO MOKYKLOS VYTAUTO KAZIMIERO JONYNO DAILĖS SKYRIUS

TAPYBA
FŠPU PROGRAMA

Tapybos paskirtis – pažinti spalvų savybes ir jų, bei spalvinės raiškos priemonių, technikų, plastinės raiškos pagalba, įvaizdinti regimąjį ar vaizduotės pasaulį, abstrakčias idėjas.
Tapybos tikslas – ugdyti spalvinės raiškos plastinės raiškos, medžiagų, priemonių, spalvos galimybių išmanymą bei praktinius spalvinės raiškos įgūdžius studijiniuose ir kūrybiniuose darbuose.

Tapybos uždaviniai:
- Suteikti žinių apie tapybos medžiagų bei priemonių technines ir spalvinės raiškos plastinės kalbos galimybes, jų panaudojimo įvairovę.
- Suteikti žinių apie teorines, istorines, sociokultūrines, psichoemocines spalvos bei spalvinių derinių pažinimo, suvokimo ir praktinio naudojimo galimybes, lavinti spalvų atpažinimo gebą.
- Mokyti analizuoti, suvokti, vertinti, interpretuoti vaizduojamą objektą spalviniu – tapybiniu požiūriu, kūrybiškai naudoti spalvinės raiškos plastinės kalbos elementus.
- Nuosekliai formuoti ir tobulinti tapymo įgūdžius, lavinti gebėjimus sąmoningai ir originaliai naudoti plastines raiškos priemones.
- Ugdyti kūrybiškumą bei individualų požiūrį.

Tapybos programos apimtis – 4 metai (306 val.)
68 val. (2 val. per savaitę) – I klasė
68 val. (2 val. per savaitę) – II klasė
102 val. (3 val. per savaitę) – III klasė
68 val. (2 val. per savaitę) – IV klasė

Tapybos struktūra ir veiklos sritys:
- Žinių apie spalvinės raiškos medžiagų ir priemonių technines galimybes bei tapybos plastinės kalbos elementus įgijimas bei taikymas praktikoje.
- Spalvų ir spalvinių derinių suvokimo, gebėjimo juos perteikti ir tikslingai naudoti ugdymas.
- Nuoseklus spalvinės raiškos įgūdžių formavimas.
- Kūrybiškumo ir individualaus požiūrio ugdymas.

Tapybos mokymas:
- Užsėmimai organizuojami klasėse, gamtoje, muziejuose, galerijose ir kt.
- Teorija derinama su praktinių įgūdžių formavimu. Mokoma(si) stebėti, analizuoti, fiksuoti, interpretuoti, suprasti, vertinti;
- Mokoma individualizuotai, lanksčiai pritaikant spalvinės raiškos užduotis, laiduojančias mokinio gebėjimų plėtotę. Siekiama ugdyti nestandartišką kūrybinį, kritinį mąstymą;
- Derinami informaciniai (aiškinimas, pasakojimas, demonstravimas), kūrybiniai (laisva spalvinė raiška, bandant technines dažų ir priemonių savybes, improvizacinis tapymas, bandant plastines galimybes, greitas ir studijinis tapymas, remiantis natūros stebėjimu ar vaizduote) ir patariamieji (tapomos natūros analizė, patarimai visai mokinių grupei ir individualiai kiekvienam

mokiniui, individualūs ir grupiniai tapomų paveikslų aptarimai, iš(si)aiškinant esmines klaidas ir įvertinant asmeninius pasiekimus) metodai.

MOKINIŲ PASIEKIMAI

I KLASĖ

Nuostatos: suvokti regimąjį bei vaizduotės pasaulį, kaip spalvų ir spalvinių derinių reiškimosi erdvę. Pažinti ir skirti spalvinės raiškos technikas bei gebėti jomis naudotis. Suprasti, analizuoti ir vertinti klasikinės bei šiuolaikinės tapybos kūrinius ir procesus, reikšti asmeninę nuomonę apie juos. Realizuoti kūrybines idėjas, tinkamai pasirenkant raiškos būdus ir v priemones. Formuoti ir tobulinti individualią plastinę kalbą, subjektyvų analitinį ir emocinį santykį su spalvinės raiškos objektu.	
Veiklos sritis – žinių apie tapybos medžiagų ir priemonių technines galimybes bei tapybos plastinės kalbos elementus įgijimas bei taikymas praktikoje	
Esminis gebėjimas: įvaldyti tapybos technikas ir tapymo būdus, įsisavinti pagrindinę tapybos plastikos terminiją, naudoti tapybos plastinės raiškos elementus.	
Gebėjimai	*Žinios ir supratimas*
Įvaldyti skirtingas tapymo medžiagas, priemones ir būdus.	Atpažinti ir skirti spalvinės raiškos technikas. Pasirinkti spalvinei raiškei reikalingas medžiagas, priemones bei tapymo būdus. Skirti pagrindinių dažų (akvarelė, guašas, akrilas, aliejiniai dažai) tapybines ir technologines savybes, atskleisti tapymo jais ypatumus ir galimybes.
Naudoti tapybos plastinės kalbos elementus.	Skirti spalvinės raiškos plastinės raiškos elementus. Atskleisti jų naudojimo galimybes.

II KLASĖ

Veiklos sritis – spalvų ir spalvinių derinių suvokimo, gebėjimo juos perteikti ir tikslingai naudoti ugdymas	
Esminis gebėjimas: tikslingai naudoti spalvą ir spalvinius derinius – pagrindinę spalvinės raiškos priemonę – vaizduojant natūrą ir kuriant.	
Gebėjimai	*Žinios ir supratimas*
Naudotis spalvotyros žiniomis spalvinėje raiškoje.	Naudoti pagrindinius spalvotyros terminus: spalvų ratą, spalvų gaublį ir achromatinius jo pjūvius, pagrindinių ir papildomų spalvų priešpriešas, pagrindinius spalvų ir tonų kontrastų bei indukcijos principus, spalvų optinio ir mechanino maišymo(si) galimybes, skirti šiltų – šaltų spalvų ir atspalvių gamas. Sąmoningai naudotis spalvos teorijos ir istorijos žiniomis analizuojant tapybos ar kitą kūrinį.
Spalvą analizuoti atsietai nuo objekto – kaip vizualinę, spalvinės raiškos, sąlyginę savybę.	Įvardinti ne daiktines, bet spalvines – spalvinės raiškos natūros savybes. Apibūdinti spalvinius derinius.

III KLASĖ

Veiklos sritis – nuoseklus tapymo įgūdžių formavimas	
Esminis gebėjimas: nuosekliai ir kūrybiškai gilinti spalvinės raiškos įgūdžius	
Gebėjimai	*Žinios ir supratimas*
Tapyti natiurmortą, peizažą, portretą, figūrą.	Įvardinti spalvotyros, spalvinės raiškos plastikos elementų ir kompozicijos taikymo galimybes. Stebėti ir analizuoti tapomą objektą

	ar objektų grupes.
Spalvinės raiškos priemonėmis vaizduoti formą, apimtį, medžiagiškumą, šviesą, erdvę.	Atpažinti formos, šviesos, erdvės, medžiagiškumo perteikimo būdus. Apibūdinti skirtingų kultūrinių epochų tikrovės suvokimo ir vaizdavimo spalvinės raiškos priemonėmis būdus.
Perteikti asmeninį (emocinį, loginį ar kt.) santykį su spalvinės raiškos objektu.	Įvardinti natūros spalvinę nuotaiką. Apibūdinti vaizduojamo objekto tapybinį charakterį.

IV KLASĖ

Veiklos sritis – kūrybiškumo ir individualaus požiūrio ugdymas	
Esminis gebėjimas: mokėti sąmoningai ir kūrybiškai naudoti ir jungti tarpusavyje tapybinės kalbos elementus.	
Gebėjimai	*Žinios ir supratimas*
Analizuoti tikrovę ir rasti meninės raiškos bei spalvinės raiškos technikos būdus jai transformuoti į spalvinės raiškos kūrinį.	Įvardinti koliažo, asambliažo, mišrių ir kompiuterinių technikų bei vaizdo kūrimo netradicinėmis priemonėmis galimybes. Pastebėti tapybos plastinės kalbos elementus meno kūriniuose.
Naudotis spalvotyros bei spalvos istorinės raidos žiniomis kuriant individualią spalvinę gamą, ieškoti originalių spalvinių derinių bei eksperimentuoti spalvų galimybėmis tapant.	Apibrėžti pagrindinius istorinius spalvos ir spalvinių derinių suvokimo etapus. Įvardinti teorinius, istorinius, socialinius, emocinius, dvasinius spalvos sampratos aspektus, ir praktinio naudojimo galimybes.
Tikslingai jungti, kombinuoti ir manipuliuoti pavieniais plastikos elementais bei jų grupėmis, gebėti juos kūrybiškai naudoti idėjos arba impulso, emocijos įprasminimui.	Apibūdinti pavienių raiškos priemonių ir jų kombinacijų ypatumus ir galimybes. Atpažinti klasikinės, modernizmo, postmodernizmo tapybos plastinės kalbos ypatybes. Analizuoti kitų vizualiųjų menų plastikos elementų panaudojimo spalvinėje raiškoje galimybes; argumentuoti savo ieškojimų pobūdį ir eksperimentinių technikų tikslingumą.
Dalyvauti parodose, projektuose ir pan.	Kelti individualius tikslus savarankiškai tapant. Apibūdinti, analizuoti, vertinti, interpretuoti savo ir kitų tapybos darbus, technologinius ir kūrybinius eksperimentus, suvokti juos skirtinguose kontekstuose.

Tapybos turinys:

- Žinių apie spalvinės raiškos medžiagų ir priemonių technines galimybes bei spalvinės raiškos plastinės kalbos elementus įgijimas bei taikymas praktikoje.
- Susipažįstama su pagrindiniais spalvinės raiškos plastinių bei techninių priemonių terminais, su įvairiais tapybiniais dažais (akvarelė, akrilas, tempera, aliejus ir pan.), jų techninėmis savybėmis bei spalvinės raiškos galimybėms, jiems naudoti skirtomis priemonėmis.
- Spalvų ir spalvinių derinių suvokimo, gebėjimo juos perteikti ir tikslingai naudoti ugdymas. Pažintis su spalvotyros terminija ir pagrindais, spalvinių derinių suvokimo ir praktinio naudojimo tapyboje raida. Teorinės žinios nuosekliai gilinamos ir betarpiškai įtvirtinamos praktinėmis užduotimis.
- Nuoseklus spalvinės raiškos įgūdžių formavimas.
- Mokomasi analizuoti ir suprasti vaizduojamų objektų arba jų grupių spalvinės raiškos interpretacijos galimybes. Nuosekliai vystomi regimosios tikrovės perkūrimo tapybinėmis priemonėmis gebėjimai (šviesa, šešėlis, kontrastas, niuansas, linijinė ir/ar spalvinė perspektyva,

formos ir erdvės modeliavimas tonu ir/ar spalva, detalizacija ir apibendrinimas, medžiagiškumas). Formuojami ir tobulinami spalvinės raiškos kalbos įgūdžiai (tapybiškumas/dekoratyvumas/grafiškumas, koloritas, spalviniai santykiai, apšvietimo charakteris, spalvinės dėmės dydžio ir formos svarba, potėpis ir faktūra) tapant natiurmortą, peizažą, portretą, pusfigūrę ar figūrą ir atliekant vis sudėtingesnes medžiagines natūros vaizdavimo (skaidrumas, blizgumas, atspindys, ir pan.) ir tikslines (šviesa, forma, erdvė ir pan.) užduotis.

- Kūrybiškumo ir individualaus požiūrio ugdymas. Skatinamas domėjimasis šiuolaikiniais spalvinės raiškos procesais, analitinis ir kontekstualus jų vertinimas, gretinimas su asmeniniais kūrybiniais siekiais – improvizacija, individualumas, meninis ir techninis eksperimentavimas. Formuojama stilistinė spalvinės raiškos kalba (asmeninė spalvinė sistema, tapysenos maniera, ritmika, spalvinis ir prasminis akcentavimas, subjektyvi erdvėvoka) ir gebėjimas sąmoningai naudoti specifines plastines priemones bei jų derinius tapomame paveiksle, suprasti jų psichoemocinio poveikio galią.

Vertinimas

Mokinių pasiekimai vertinami atsižvelgiant į daromą asmeninę pažangą ir kūrybingumą, idėjų novatoriškumą, darbo nuoseklumą, gebėjimą taikyti kompozicijos pagrindų, tapybos, piešimo, tekstilės technologijų įgūdžius, mokėjimą nuosekliai atsakyti į temą, pareigingumą, paskaitų lankomumą ir kūrybinių užduočių atitikimą sutartiems vertinimo kriterijams.
Ugdymo proceso metu taikomas formuojamasis vertinimas, grupinės diskusijos, skiriama laiko mokinių darbų aptarimui ir įsivertinimui.

Kiekvieno pusmečio pabaigoje mokinių darbai pateikiami peržiūrai ir vertinami apibendrinamuoju būdu 10 balų vertinimo sistemoje.

Vertinimo skalė – 10 balų. Naudojamas formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimai.			
Gebėjimai	Labai gerai įsisavinti ir gebėti	Gerai suvokti ir gebėti	Suvokti ir gebėti
Vertinimas	10-9 balų	8-7 balų	6-4 balų
Vertinimas	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai

PARENGĖ:
mokytoja metodininkė Eglė Maračinskaitė
mokytoja metodininkė Onutė Zakarienė
vyr. mokytoja Giulnara Kupčinskienė
vyr. mokytoja Alė Kalėdienė
mokytoja Neringa Akstinienė
mokytoja Dovilė Petrauskienė
mokytoja Gabrielė Širvinskaitė